

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อเกษตรกรในการตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้ปลูกสับปะรดลำปาง

ผู้เขียน นางสาวกนกวรรณ พิมพา

ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (ธุรกิจเกษตร)

คณะกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ พิภูล ใจสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เยาวเรศ เขาวนพูนผล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อเกษตรกรในการตัดสินใจสมัครหรือไม่สมัครเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้ปลูกสับปะรดลำปาง ตลอดจนศึกษาความคาดหวังก่อนและความพึงพอใจหลังการสมัครเข้าเป็นสมาชิก รวมทั้งศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อคิดเห็นของเกษตรกร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่เป็นสมาชิกและไม่เป็นสมาชิกของสหกรณ์กลุ่มละ 200 ราย ในพื้นที่ตำบลบ้านเสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ใช้แบบจำลองโลจิสต์ (logit model) วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจ การผลิต การตลาดและความเสี่ยง ใช้ทฤษฎีความคาดหวังและความพึงพอใจและมาตรวัดของไลเคิร์ต (likert rating scale) วัดระดับความคาดหวังก่อนและความพึงพอใจหลังจากสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ โดยพิจารณาเกี่ยวกับ 8 ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ใช้สถิติ t-test เพื่อทดสอบสมมติฐานและสถิติพรรณนาอธิบายปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกร

ผลจากการศึกษาได้พบว่า เกษตรกรกลุ่มที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุโดยเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ไม่เป็นสมาชิกซึ่งส่วนใหญ่เป็นหญิง ทั้ง 2 กลุ่มจบการศึกษาระดับประถมศึกษา โดยกลุ่มที่เป็นสมาชิกจะมีประสบการณ์และพื้นที่เพาะปลูกมากกว่า ทั้ง 2 กลุ่มส่วนใหญ่มีรายได้และรายจ่ายต่ำกว่า 100,000 บาทต่อปี มีต้นทุนการผลิตน้อยกว่า 50,000 บาทต่อปีและมีหนี้สินมากกว่า 200,000 บาท กลุ่มที่เป็นสมาชิกจะผลิตผลผลิตตลอดทั้งปีได้มากกว่า โดยส่วนใหญ่จะส่งขายโรงงานและขายผลสด ในขณะที่กลุ่มที่ไม่เป็นสมาชิกจะส่งขายโรงงานอย่างเดียว ทั้ง 2 กลุ่มได้รับข้อมูล

ข่าวสารจากเพื่อนบ้านที่เป็นเกษตรกรด้วยกัน สำหรับกลุ่มที่เป็นสมาชิกส่วนใหญ่จะมีโอกาสได้รับการอบรมจากองค์กรหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐมากกว่า ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านความเสี่ยงพบว่าเกษตรกรที่เป็นสมาชิกประสบภาวะความเสี่ยงด้านการตลาดและด้านราคาน้อยกว่า

ส่วนผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจสมัครหรือไม่สมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจได้แก่ ประสบการณ์ในการปลูกสับปะรด แหล่งเงินทุน ต้นทุนการผลิต โอกาสในการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับสับปะรดและความเสี่ยงด้านการตลาด ส่วนปัจจัยด้านเพศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเก็บเกี่ยว ปริมาณผลผลิตและความเสี่ยงด้านราคาไม่มีผลต่อการตัดสินใจ ซึ่งเป็นผลจากการวิเคราะห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ 0.01 และ 0.05 ได้ค่า Log likelihood function เท่ากับ -195.8158 ค่า Restricted log likelihood เท่ากับ -277.2589 ค่า McFadden R^2 เท่ากับ 0.2937 ค่า Chi squared เท่ากับ 162.8861 และค่าความถูกต้องจากการทำนายร้อยละ 80.50

สำหรับผลการศึกษาความคาดหวังก่อนและความพึงพอใจหลังสมัครเข้าเป็นสมาชิกภายใต้สมมติฐาน 2 ข้อที่กำหนด เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยทั้ง 8 ด้าน พบว่า มีความแตกต่างกัน ในด้านปัญหา อุปสรรคที่เกษตรกรทั้ง 2 กลุ่มพบมากที่สุดคือ ความไม่แน่นอนของราคา สับปะรดนำเสีย ต้นทุนการผลิตสูง สภาพดินฟ้าอากาศแปรปรวน ช่องทางการจัดจำหน่ายหรือตลาดรับซื้อผลผลิตมีน้อย การขนส่งลำบากและสหกรณ์ตั้งอยู่ค่อนข้างห่างไกลจากพื้นที่ทำกิน ผลการศึกษาที่พบมีความสอดคล้องกับงานศึกษาวิจัยของผกายมาศ กฤษญา ถาวรและงามฉวี

ข้อเสนอแนะของผู้ศึกษาคือ (1) สหกรณ์ควรมีการหาช่องทางจำหน่ายรวมทั้งส่งเสริมอาชีพกลุ่มแม่บ้าน (2) สหกรณ์ควรทำหน้าที่เป็นคนกลางในการสร้างอำนาจต่อรองกับผู้ซื้อผลผลิต (3) สหกรณ์ควรร่วมมือกับหน่วยงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้องจัดให้มีการอบรม (4) สหกรณ์ควรเป็นแหล่งศูนย์กลางในด้านแหล่งเงินทุนและส่งเสริมการออมให้แก่เกษตรกร (5) สหกรณ์ควรมีการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านต้นทุนการผลิต

Independent Study Title Factors Affecting Farmers' Decision Making on Being Members of
Lampang Pineapple Growers' Cooperative

Author Miss Kanokwan Pimpa

Degree Master of Science (Agribusiness)

Advisory Committee

Assoc.Prof.Phikul Kowsuwan Advisor

Asst.Prof.Dr.Yaovarate Chaovanapoonphol Co-advisor

Abstract

The purpose of the study was To determine the factors that influence the decision for or subscribe to the Co-Pineapple Lampang. Education and expectations before and satisfaction after subscribing. The problems obstacles and ideas for farmers the questionnaire was used to collect data from two groups that are members and non-members of cooperative each group of 200 population in their home district, Muang Lampang model for logistics analyzes economic factors process marketing and risk the theoretical expectation and satisfaction and measures with Likert rating scale measuring expectations before and satisfaction after joined the cooperative based on eight factors related statistical t-test to test and depict the static problem barriers and suggestions of farmers.

The study has found that farmers who are members of cooperatives, the majority were men the average age higher than those who are not members mostly women, between the 2 groups completed primary education as well. The group's members are experienced and cultivated land than farmers in the non members groups, the majority of the revenue and expenditure in the two groups are under 100,000 baht per year, a cost of less than 50,000 baht per year and a debt of more than 200,000 baht the members group produces more than the non members throughout the year of

the members group sell their product to the plants and sold fresh while none members sale to the plants through agents they received information from neighbors who are farmers together. For most of the group's members have opportunities to be trained by the organization or government officials. The study on the risk factors found that farmers who are members facing the risk of marketing and price less than the none members.

The study found that, factors affecting the decision include experience in growing pineapples, source of credit loans, cost of production, opportunity to attend the training pineapple for produce and market risks, the gender factor, education, harvest period, yield and price risk does not affect the decision. The results of the analysis are statistically significant at a confidence level of 0.01 and 0.05 is the log likelihood function is -195.8158, the restricted log likelihood is -277.2589, mcfadden R^2 is 0.2937, chi squared is equal to 162.8861 and the accuracy of predicting rate is 80.50 percent.

The study expectations before and satisfaction after joined under 2 assumptions to study the factors that determine the 8 areas are different in the two groups, the problems and obstacles that 2 farmers groups faced are uncertainty of market price, rotten pineapples, high costs of production, climate variability, distribution channels or markets to buy products with less, transportation difficulties and cooperatives located quite far from the area of arable. The results found are consistent with studies of Pakaaymars, Kritsada, Thaworn and Ngarmchawee.

The recommendations of the study are: (1) Cooperatives should be to find distribution channels, including the assemble of professional women's groups (2) Cooperatives should be a middleman to bargaining power with buyers (3) Cooperatives should cooperate with other agencies of government involved the training of pineapple (4) Cooperative should be the center of capital and promote the saving for farmers (5) Cooperatives should be to help farmers in the cost of production.